

Pritoževaje se o tem uzornem blatu, izvedel sem od svojega prijatelja, da ima središki trg pet zastopnikov v okrajnem zastopu in od teh sta baje dva celo v okrajnem odborn; tudi okr. načelnika namestnik je Središčan, in ti vsi nimajo toliko upliva, volje in korajže, da bi Središčanom pomagali do boljše ceste? Ko večkrat slišimo, posebno ob volitvah, o tem narodnem in podvzetnem trgu, veljajo mu vse naše simpatije, a kako neugoden utis povzroči, če vidimo, da so njegova pota oziroma okrajna cesta tako zanemarjena. — Središčani, ako ne bo okrajni zastop za zboljšanje okrajne ceste, ki pelje skozi vaš trg nič storil in ako bodo pri tem tudi vaši okrajni zastopniki molčali, potem pa vam svetujem, da si napravite ob okrajni cesti ozko peško pot, kakor se take najdejo po drugih trgih, ker le tako bo mogoče, da vam ne bo trebalo gaziti v blatu okrajne ceste. — Radoveden sem, bodo li te vrstice imele kaj uspeha; želim bi, in ga iz srca privoščil zavednim narodnim Središčanom.

Od Mure. Od Radgone navzdol proti ogrski meji dela Mura velikanske panoge, ki pa skoro niso stalne; danes zavrže Mura to, napravi za to novo, jutri pa je mogoče, da že zasuje komaj narejeno panogo. Ravno pred Radgono se stekata dva močna potoka, izvirajoča nad Klekom, ter se potem skupno zlivata v Muro dobro uro niže od Radgone. Ob ogrski meji pa se vije tretji potok, ki pride iz Kleka.

Na desnem bregu je obal vedno višja, tako da doseže na nekaterih krajih 5—8 m. Če naraste toraj voda v Muri, in naj še naraste Drauchenbach in Salzbach, tedaj nju voda ne more v Muro, ker ta pritiska nazaj in čim večja je, tem več vode se zastaja proti Potrni. Ker pa je svet na levem bregu Mure vseskozi nizek, se kmalu razlijejo vode preko Potrnce proti Žetincem (Dedojci niso nikdar v veliki nevarnosti, ker so že precej oddaljeni), kjer se srečajo sem razlile se vode z vodami Kučnice, in konec vsega je navadno občen preplav cele vasi, posebno še, ker je ob meji in Kučnici na Ogrski strani 2 in pol m visok jez za obrambo zoper vode.

Tak je položaj v Žetincih, če pride „navadna“ voda. Lani pa se je pripetilo, da je bilo preplavljeno vse polje. Polje je vse za nič, ker je voda na nekaterih krajih močno drla in zemljo odnašala iz njiv. Za to škodo, ki je velikanska, so dobili posamezni posestniki po 20—50 gld!! Kaj je to v primeri s škodo in trudom, ki bo zopet potreben, da si vsak napravi na poškodovanih krajih novo rodno zemljo!

Koliko več škode pa se je naredilo na setvi! Komisija za to bo še le odpisala davek — morda leta 1905. —

Žetinski posestniki so v tej veliki bedi imeli le eno veselje, da je tokrat voda razdrila na treh krajih močan in obrašen jez na ogrski strani. Na poplavoče množine vodâ je uplivalo to pretrganje tako, da je padla voda skoro za 1 m v vasi.

Da se tukaj vendar enkrat nekaj zgodi, bi bil tudi že skrajni čas. Merilo in dosti denarja se je že potrosilo, da bi se tudi kmalu kaj v resnici zgodilo! To prosijo in hočejo naši Žetinci. Gospod Reitter, tu imate priliko pokazati svoje prijateljstvo do našega kmeta. Pri „fajerberskih“ slavnostih ste polni sladkih besed, pa skušajte se tudi enkrat v tem oziru pokazati vrlega, za blagor svojih krajanov zavzetega poslanca, okrajnega zastopnika itd. Žetincar.

Iz Kozjaka pod Urbanom. (Okrajne ceste.) Proti koncu meseca februarja in v začetku sušca letošnjega leta je zapadel debel sneg. Posebno so bile v tem prizadete naše okrajne ceste v mariborskem okraju. Mariborski okrajni zastop, kateri je v rokah meščanske gospode, se ni popolnoma nič zmenil za nje. Gotovo so si mislili ti gospodje, saj po teh cestah mi ne hodimo po zimi veliko, pa po našem mestu Mariboru ga bomo že dali odpraviti, ter gledali nato, da kateri izmed gospodov ne ostane do ušes v snegu. Kaj se pa potem naj stori z okrajnimi cestami na

severni strani Maribora, katere vežejo skozi Lajtersperk, Sv. Marjeto, Sv. Jakob, Jarenino, Št. Ilj, Sp. in Zg. Kungoto, Svičino, Sv. Jurij ob Pesnici, Kamnica in Sv. Križ nad Mariborom? Vsi ti kraji so zvezani s cestami, za katere mora skrbeti okrajni zastop mariborski. Nobena izmed teh cest ni bila odpravljena od snega, kar pa bi bilo nujno potrebno. Potreba bi bilo, da bi se odpravil sneg s snežnim plugom. Ali kaj takšnega še na misel ni prišlo meščanski gospodi, saj so okrajne ceste za njo le deveta briga. Mislili so si, po teh cestah se ne spreha „nobla“ gospoda, za ubogega slovenskega kmeta, delavca, hlapca in viničarja pa je že dobro, če tudi takšne vrste ljudje ostanejo v snegu. Takšne skrbi in misli ima mariborska gospoda za ubogo slovensko ljudstvo in za okrajni zastop. Ravno iz severne strani Maribora se spravlja največ mleka v mesto. To kar bi bil lahko eden opravljal, ko bi bil odstranjen sneg, morali smo si po dva do trije po debelem snegu črevlje trgati. Če nam je pridrdral voz nasproti, morali smo se mu ogniti v čez pas globok sneg; posebno je bilo to težko za ženske. Tako smo trpeli ljudje in živina vsled zanemarjenja okrajnega zastopa.

Dragi mi kmetje in v obče ubogo slovensko ljudstvo! Ni mogoče naštetati vse težave in nadloge, ki smo jih trpeli vsled debelega snega na okrajnih cestah. Vprašam vas, ali naj gre tako vedno naprej ali se še naj za naprej šopiri mariborska gospoda po našem okrajnem zastopu ter se nam naj naprej godi takšna krivica?

Mislím, da tega mora biti tudi enkrat konec. Vse občine, ki ste lansko leto volile na komando mariborske gospode z meščansko stranko, popravite ta madež pri prihodnjih volitvah. Volite s kmečko stranko, delajmo vsi na to, da spravimo prihodnjič kmete v zastop in ne meščane. Posebno opominjam občine, katere komandira mariborska gospoda ob vsakih volitvah. Kajti, ako vas pusti meščanska gospoda na cesti v snegu obtičati, pustite jo tudi vi pri volitvah v okrajni zastop na cedilu.

Dragi kmetje, tukaj se ne gre za sovraštvo med narodnostjo, pač pa se gre za občni blagor in korist vas ter za korist ubogega slovenskega kmečkega in delavskega ljudstva. To vam priporoča priprost, trezno misleč in zaveden slovenski kmet.

Iz Vojnika. (Razno.) Pretečeni mesec je umrl v tukajšnji hiralnici Marko Krejan iz Senovega v rajhenburški župniji. Dosegel je lepo starost 97 let, ali kakor je sam povedal: „tri menj kot sto.“ Nedavno je tožil: „Nikogar nimam več. Vsi so šli pred menoj, otroci, žena, prijatelji, tudi sam bi že rad umrl, saj sem že sam sebi v napotje.“ Bil je ljubezniv, vesel, blag starček. Vsi so ga imeli radi v hiralnici, on pa nje. Ko so mu prišli za god čestitat, jim je v zahvalo zapel. Rad je sam sebe in druge pokratkočasil s kako neprisiljeno šalo. „V hiralnici“, je rekel, „smo sami junaki, samo to slabo stran imamo, da je eden bolj zanič kot drugi.“ Če je imel pa vse rad, mu je bila vendar najbolj pri srcu njegova pipica. Tudi, če ni kadila, ni bila nabasana in ne prižgana, jo je vendar nosil v ustih. Proti zadnjemu, ko že ni mogel več hoditi, si je sprosil dovoljenje, da je smel v sobi kaditi. In to samo on — stari Marko. To je bilo zanj največje veselje in največja čast. Predlanskim na sveto noč je še pel, letos ni mogel več. Naj v miru počiva blagi starček.

V župniji in hiralnici smo imeli do sedaj že nad 50 mrličev. Izredno veliko, ker imamo še le dva meseca za seboj. Na svečnico jih je bilo samo v hiralnici kar pet!

Tukajšno nemško dvorazrednico so razširili v trirazrednico, ki jo je toliko treba v Vojniku, kakor zdravemu človeku tretjega očesa v glavo. Iz samega prevelikega veselja nad tem najnovejšim vspehom se je priredila dne 1. marca veselica, na katero so zbornali nekaj tujcev. Bili so nemčurji sami med seboj in skrbeli po svoje za zabavo. V jutro so se stepli, druge škode ni bilo. Tako so položili

temelj za tretji nemški razred. Pa naj še kedo reče, da Vojnik ne napreduje?

Trgovino so zaprli Fricu „Gollob.“ Kakor je razvidno iz imena, je Golob pristen slovenski tiček, samo letal je nemško. Zdaj je obselel. Postrigli so mu peroti s tem, da niso kupovali pri njem. Zavedni kmetje so kupili raje pri narodnem trgovcu.

Sv. Jurij ob Ščavnici. (Štajercu v odgovor.) Skoraj se mi ne zdi vredno, da bi odgovarjal tisti „jasni“ glavi, ki jo je v eni zadnjih števil ptujskega „Štajerca“ tako modro povedala glede sklepa od 8. jan. t. l. našega občinskega odbora. Sam pravi, da se še največji učenjaki niso zjediniili, je li streljanje proti toči koristno ali ne.

Ni še dolgo, kar je g. podpolkovnik Konec, ki se je že več let mudil po letu v slovenjebistriškem okraju ter se nalašč pečal s to zadevo, pisal, da streljanje proti toči nič ne pomaga. Zakaj pa naj naša mala občina za tako dvomljivo reč zamuje precejšnjo svoto denarja, ki ga lahko bolje obrne? In kako spravi dotični dopisnik agitacijo za okrajne volitve in streljanje proti toči v zvezo, ne vem.

Težko si bo pač človek razlagal njegove menda preduhovite (zato nerazumljivo) besede: „Borka je namreč vjela agitacija za okrajne volitve, zato je nepotrebna strelna postaja.“ Da so dotičniku zadnje volitve za okrajni zastop še vedno v želodcu, je pač lahko umljivo. Gotovo se Vračko in njegovim nemčurjem tresejo hlačice, če pomislijo, kako se ljudstvo vedno bolj zaveda; že pri zadnjih volitvah je Vračko komaj prodril; videli bomo, kaj bo pa pri prihodnjih! Delali smo po prepričanju, ne pa po navodilih radgonskih in ptujskih posilnemcev, in tako bomo ravnali še nadalje. Saj že vsakdo uvideva, kako uračno je naprednjaštvo orehovskega preroka. Dobro izraža ta svoje naprednjaštvo z besedami, da mu ne ugaja novoslovenska politika. Ta novoslovenska politika ravno vedno in vedno zahteva šole, da bi se slovensko ljudstvo lahko izobraževalo v lastnem jeziku, zahteva slovenske kmetijske šole, slovenske meščanske šole, slovensko vseučilišče. In to je znamenje Vračkovega naprednjaštva, da se upira takim zavodom. Torej ravno neumno bi rad imel ljudstvo, da bi lahko z njim delal, kakor bi hotel, da bi se ne zavedalo svojih pravic. Štajercijanci trdijo, da nočejo novoslovenskega jezika, ker ga ne razumejo. A tega ne pomislijo, da se vsak jezik razvija, slovenski kakor nemški. Da pa ljudje razumevajo pismeni jezik, je najboljši dokaz družba sv. Mohorja, ki pošilja na tisoče knjig vsako leto po vsem Slovenskem in pa velika množica časnikov, ki jih ljudje berejo. Če bi ne umeli, bi ne brali. — Kraljevci, začetkom sušca, 1905. Andrej Borko.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Moška in ženska podružnica družbe „sv. Cirila in Metoda“ v Mariboru imate prihodnji četrtek, dne 16. sušca t. l. svoj redni letošnji občni zbor v restavraciji tukajšnjega „Narodnega doma.“ Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vzpored običajen. Pričakovati je obilne udeležbe vseh p. n. udov obojne podružnice, kakor tudi velečenjenih prijateljev in podpornikov prekoristne narodne družbe.

V odborovi seji kat. polit. dr. Save, v Rajhenbergu, dne 5. marca je odbor sklenil sledeči resoluciji: 1. Katol. polit. društvo „Sava“ obžaluje, da se je glede celjske slov. nem. gimnazije opustilo stališče državne zbornice, kjer se je dne 20. sušca 1902 sklenilo, da ima slov. nem. gimnazija ostati v Celju. 2. Vsi merodajni krogi naj delujejo na to, da slov. nem. gimnazija ostane v Celju.

Osebnosti. Davčni kontrolor g. Hen. Metelet je prestavljen iz Mariburga v Št. Galen na Gor. Stajerskem.

Prestavljen je notar v Gornji Radgoni g. Oton Ploj v Cernomelj na Kranjskem.

S pošte. Pri poštne uradu v Petrovčah bo poštni pot od sedaj za naprej trikrat na teden dostavljal pošto tudi v občinah Velika Pirešica, Gorica in Ruše. V Rušah se tudi postavi poštni nabiralnik. V kraje, kjer je že dosedaj dostavljal, bo od sedaj dostavljal vsak dan razun nedelje. — Pri pošti v Št. Ilju v Slov. gor. nastavljeni poštni pot bo dostavljal pošto trikrat na teden tudi v Kresnici, Starigori, Zg. Dobrenju, Cirknici in Strihovcu. V Starigori, Zg. Dobrenju in Cirknici se postavi poštni nabiralnik.

Na c. kr. pošto ravnateljstvo. Iz več krajev se nam pritožujejo naročniki, da nekateri pismonoši svoj posel neredno opravljajo. Kadar se jim ne ljubi nesti časnika ali pisma h kakemu bolj oddaljenemu posestniku, tedaj pa ga pustijo pri katerem drugem ob cesti, kjer gredo navadno mimo. Tako se zgodi, da potem naslovljenec dobi časnik še-le v pondeljek ali pa še pozneje.

Poročil se je dne 2. t. m. sodni kancelist v Kozjem g. Ž. Kruharc z gđ. Piškurjevo iz Ljubljane. — Poročil se je pri Sv. Miklavžu pri Ormožu g. Alojz Kolarič, veleposestnik v Šalovcih, dne 1. marca t. l. z gđ. Katarino Pajtlar iz Krčevin. Bog daj novoporočencema in njih obeh staršem kakor roditeljem mnogo veselja, sreče in blagoslova. Ženin je iz rodu slavnih naših Miklošičev. Na zdar! — G. Jakob Breznik, bivši zavžitni uradnik in posestnik v Rožičkem vrhu župnija Sv. Jurij ob Ščavnici se je poročil dne 1. t. m. z Marijo Godina iz Čadrama, pri Sv. Kunigundi na Poh., v rojstni fari neveste.

Mariborske novice. Minolo soboto, dne 4. t. m. je ukradel neki tat špeharju Lorenčiču v Lendlerjovi žganjarni iz žepa 80 K. Kdor se med otrobe meša, ga svinje požrejo in kdor hodi v žganjarne med šnopsarje, je okraden. — Delavca Jurija Tinauer so našli mrtvega na koroškem koločvoru dne 4. t. m. zjutraj pod strojem, ko je istega snažil. Bržkone ga je zadela kap.

Pomiloščeni kaznjenci. V mariborski kaznilnici so bili dne 25. m. m. pomiloščeni: Primož Primožič s Kranjskega. Imel je 18-letno kazen. Kaznilnico zapušča star nad 70 let. Peter Kostur iz Dalmacije, France Plementaš s Štajerskega. Iz mladinskega oddelka: Alojzij Novak in Janez Lončar oba s Kranjskega.

Letošnji nabori. V mariborskem okrajnem glavarstvu. I. V Mariboru v Goetzovi dvorani: dne 1. aprila za občine: Dobrenje, Št. Ilj, Kamnica, Št. Jurij ob Pesnici, Gradiška, Grušova, Št. Jakob in Jarenina; dne 3. aprila: Jelovec pri Kamnici, Janžev vrh, Kaniža, Karčovina, Sv. Križ, Gornja Št. Kungota, Leitersberg, Sv. Marjeta ob Pesnici, Sv. Martin pri Vurberku, Plač in Polička vas; dne 4. aprila: Pesnica, Ranče, Rošpah, Slemen, Špičnik, Slatinski dol, Gornji Duplek, Spod. Duplek, Tragnč, Brestenica, Vosek, Boč, Svičina, Vukovski dol, Vertički vrh in Selnica ob Dravi; dne 5. aprila: Selnica ob Muri, Cirsak, Ciglenec, Cirknica, Vrhovdol, Studenci, Bistrica pri Lembahu, Bistrica pri Falu, Fram, Gorica, Ješence, Zg. Hoče, Sp. Hoče in Rače; dne 6. aprila: Kumen, Legen, Lembah, Dogoš, Lohnica, Loka, Št. Lovrenc ob k. ž., Sv. Marjeta na Dr. p., Ruše, Morje, Št. Miklavž, Orebova ves, Pohorje, Pekre, Pivola, Pobrežje, Podova, Ranče in Rogoznica; dne 7. aprila: Razvanje, Rudeči breg, Radvanje, Slivnica, Skoke, Bohova, Činžat, Smolnik in Cvetkovec. V Slov. Bistrici v rotovžu: dne 17. aprila za občine: Sv. Ana, Bukovce, Dešno, Gornja Bistrica, Slov. Bistrica, Fram, Gabernik, Hošnica, Pekel, Hrastovec, Jelovec-Makole, Kalše, Črešnovce, Oglenšak, Zablek, Laporje, Gornja Ložnica, Sp. Ložnica in Lukanja vas; dne 18. aprila: Šmartin na Poh., Modraše, Sp. Novaves, Vrhloga, Osel, Pečké, Brezje, Pokošje, Poljčane, Pretrež, Zg. Polskava, Sp.

Polskava, Rittersperg, Šentovec, Šmicperg, Smerečno in Stanovsko; dne 19. aprila: Štatenbreg, Stopno, Studenice, Tinje, Vrhole, Vojtina in Ciglenec. V Št. Lenartu v Slov. gor. v gostilni Aubl: dne 28. aprila za občine: Andrenci, Sv. Benedikt, Zg. in Sp. Porčič, Sv. Trojica, Srednji in Sp. Gasteraj, Št. Jurij v Sl. g., Gočova, Veranje, Senarsko, Jablanec, Cerkevjak, Kremberg, Ledinek, Št. Lenart, Malna, Ihova, Osek, Partin, Rogoznica, Zg. Ročica, Zamarkovo, Zg. in Sp. Žerjavce, Šikarce, Šetarova, Žitance in Žitce; dne 29. aprila: Selce, Smolince, Župetince, Drvanja, Tronkova, Čagona, Črmlenšek, Zg. in Sp. Veličane, Zimica, Viš, Brengova, Korena in Cogetinci. Nabor se začne vsak dan ob 8. uri zjutraj, vendar pa že morajo biti naborni zavezanci ob 7. na mestu, da se uredijo. Žnjimi morajo priti župani, ki morajo pripeljati zavezance iz svoje občine. Letos gredo na nabor l. 1881, 1883 in 1884 rojeni.

Umrli je. V Zrečah je umrl Blaž Bukovnik, ravno 30 let je opravljal častno službo cerkvenega ključarja pri romarski cerkvi na Brinjevigori. — Pri Sv. Marjeti na Dr. polju je umrla dne 2. t. m. Margareta Klasine, mati graškega odvetnika g. dr. Ivana Klasince. — V Št. Lovrencu nad Mariborom je umrl dne 3. t. m. naroden gostilničar g. Andrej Pernat, v 66. letu. Vrlo narodnemu možu trajen spomin! — V Liscah pri Celju je umrl g. Karol Šah, bivši dolgoletni župan, prvi načelnik in ud kraj. šolskega sveta celjske okolice. Našemu dolgoletnemu naročniku daj Bog večni mir! — Na Laškem je dne 28. febr. umrla gospa Antonija Drobnič, zvesta, krščanska in narodna gospodinja.

Našim nemčurjem! V Gradcu se je vršila minoli teden obravnava, pri kateri je priznal neki 17letni fant iz lipniške okolice, toraj iz popolnoma nemške okolice, da je obiskoval sedem let tamonjno nemško šolo in ne zna ne brati ne pisati. Nemške šole toraj tudi ne naredijo iz neumnih ljudi učenjakov! Za to pa ostani pri svojem materinem jeziku tudi v šoli!

Iz Slov. gor. se nam poroča: Vsled neprestanega sneženja in deževja izstopili so potoki v Slovenskih goricah in nastala je povodenj. Od Gornje Voličine do Sv. Andraža je vse v vodi tako, da bi za promet potrebovali čolnice.

Sv. Rupert v Slov. gor. Poročil se je pri Sv. Rupertu v Slov. gor. g. V. Šalamun iz Biša z gđ. Ivanko Fras-Zelenikovo v Selcah. Na gostiji, ki se je obhajala v gostoljubni hiši narodnega župana in veleposestnika Alojza Zelenik v Selcah, nabrali so veseli svatje 7 K za družbo sv. Cirila in Metoda. Bog jim daj mnogo posnemovalcev. Živeli! — Poročilo iz Selc o slabih pečeh v novi šoli pri Sv. Rupertu je pomagalo. Pretekli teden prišel je iz Gradea lončar in je peči prestavil in popravil. Sedaj grejejo prav dobro. Radovedni smo kdo bo plačal.

Sv. Bolfenk v Slov. gor. Zabaven večer kat. slov. izobraževalnega društva je izvrstno vspel. Ljudstva se je kar trlo. Skromna prireditelj za malenkostnimi stroški je društvu v gmotnem oziru zelo opomogla, kajti dohodkov je bilo 80 K 40 v. Vsem, ki so pripomogli do te častne svote, iskrena zahvala! — Tudi družbe sv. Cirila in Metoda nismo pozabili; razpečalo se je njej v prid za 6 K narodnega koleka. — Meseca julija 1904 smo dobili selškega pismonoša. Z novim letom pa je bila c. kr. pošta pomaknjena iz III. razreda 6. stopnje v III. razred 5. stopnje. — Nevarna bolezen je prišla med ude mlekarke zadruge, — namreč nezvestoba, ki se je rodila iz same dobičkarije. V mlekarno donajajo udje zadnje dneve 30—40 l mleka na dan. To početje mora povzročiti polom! Obstanek bi bil zagotovljen, če bi se donajalo na dan najmanj 200 l mleka. Ker je pa 1150 K dolga in bi se morala v slučaju razdružitve tudi subvencija 800 K vrniti, bi prišla na ude pač lepa svota 1950 K, katere bodo morali iz svojih žepov pokriti. Može bodite pametni in ne dovolite, da bi se pod tako ugodnimi razmerami pričeta mlekarška zadruga naenkrat opustila!

Da se natančneje seznanite o tej zadevi, pridite zanesljivo dne 12. t. m. na občni zbor, ki se vrši po večernicah v šolskih prostorih!

Za pogorelce pri Sv. Lovrencu na Drav. polju so darovali sledeči vlc. gg.: dvorni svetnik dr. Mir. Ploj, drž. in dež. poslanec na Dunaju 20 K; Janez Rožman, župnik v Zavodnem nad Šoštanjem 10 K; o. Janez Sterbak, minorit na Dunaju 40 K; Ivan Kunec, župnik pri Sv. Juriju ob Ščavnici 10 K; o. Salezij Vodošek, frančiškan v Ljubljani 20 K. Prisrčni „Bog plačaj“ vsem dobrotnikom!

Na Zgornjem Dravskem polju je veliko povodenj napravila pretečeni teden Polskava. Prizadete občine združite se vendar in podregajte po svojih deželnih in državnih poslancih za ureditev tega potoka! Iz dose-danjega močvirja dobite lahko najboljše travnike.

Naši mladeniči. Pri naboru v Ormožu dne 7. t. m. je ostalo 98 mladeničev.

Smodka za sedem kron. Pri Sv. Miklavžu bl. Ormoža je 1. t. m. na Vogrinovi gostiji posestnik Jakob Ozmeč licitiral navadno portoriko, za katero se je skupilo 7 K 72 h v korist družbi sv. Cirila in Metoda.

Slovito Potočinovo hišo in posestvo v Loki pri Zidanem mostu kupil je Ivan Jakše, trgovec v Loki za 40.000 K.

Negova. Pri nas se je dne 5. sušca t. l. slišalo gromenje topičev. Vse je vrelo na lice mesta. Kaj je? Poročil se je sin trgovca in veleposestnika K. Fišer z gđ. Lukažev. Pripeljali so se tudi sorodniki z brhkimi konjički od Sv. Benedikta. Bog živi narodna poročenca!

Kapela pri Radencih. Smrt kosi neusmiljeno in brez izjeme po naši mali župniji. Meseca prosinca in svečana je umrlo 25 oseb, skoraj samih priletnih mož in žen. Koliko solz in koliko sirot brez očeta in mater je nastalo v tem kratkem času. Na 26. svečana smo pa izročili materi zemlji mlado in pridno deklico Jožefino Špelič iz Rihtarovec. Pogreb je bil z dvema č. g. po pozni božji službi, katerega se je udeležilo vse mlado in staro. Nje tovaršice, prijateljice so se oblekle v belo obleko in bilo jih je 24 do 30. dokaz, da je bila pokojnica priljubljena. Domači mešani zbor je preskrbel nagrobnico. Pokojnici večni mir in pokoj!

K uravnavi Pesnice. Komisijiski pohod zaradi uravnave Pesnice, ki smo ga naznanili v št. 7 od 10. m. m. se vsled snega in vode ni mogel vršiti dne 28. m. m., zato se je isti preložil na 14. marca ob 10. uri dopoldne.

Na Dobrni so na prodaj — župani, to se pravi taki ljudje, ki bi radi postali „župani.“ Volilni boj je namreč nemčurjem popolnoma zmešal že itak slabe mozgane. — Komaj so zvedeli, da bo volitev, oglasilo se je toliko kandidatov za županski stol na Dobrni, kolikor šteje dobrnska nemškutarija glav. Naenkrat so postali vsi nemčurji zmožni za župana. Najbolj sitno je to, kdo jih bo volil. — Volilni boj na Dobrni je jako zanimiv. To bi morali videti trud ubogih nemčurjev! Škoda se nam skoraj zdi lepah nemčurskih čevljev, ki s toliko težavo gazio po sedanjem dobrnskem blatu. Sicer pa mislimo, da je dobro, če se oblatijo nemčurski čevlji, saj vendar ne moremo zahtevati, da bi bili čevlji svitlejši, kakor njih nositelji, ki so oblateni po znani tatvini volilnega imenika. — Na Dobrni sedaj ne slišiš nič več nemške govornice. Tu pa tam še kak paglavec zacvili „hajl in zig.“ To je vse. Sedaj namreč vsi nemčurji govorijo slovenski, ker potrebujejo slovenskih volilcev, da bi jim prodali občino. To so hoteli pred časom — pametni ljudje, pa ni šlo. — „Atek, verflucht, ta teden bodo volitve za gmajšino“, tako je prisopihal v nedeljo slavni nemčurski sin še bolj slavnega nemčurskega očeta k svojemu tajč-ateku. In tajč-atek je bezgal cel dan naokrog, da bi zvedel resnico. Pa ni bilo res! „Pametna“ nemčurska butica tajč-sina namreč ni razumela občinskega razglasa, in je mislila, da je rok za ugovore — volitve. In tajč-sin bi ne imel ničesar zoper to, če bi mu rekali — „županov sin.“

Nov most pri Brežicah. Mnogo let željno pričakovani most pri Brežicah in Čatežu, ki bo vezal Štajersko in Kranjsko čez reki Savo in Krko v dolžini pol klm., bodo pričeli graditi letošnjo pomlad.

Svarilo. Mnogo avstrijskih delavcev prihaja sedaj v Lüttich v Švico, kjer se bo otvorila svetovna razstava, da bi tam dobili delo. Ker pa ne znajo francoski in ker je domačih delavcev dovolj, ne dobijo dela in trpijo vsled tega veliko revščino. Zato se vsakdo avari, iti dela iskat v Lüttich.

Surovo obnašanje sodnijskih in davkarskih slug. Od nekdaj se nam piše: 20. stoletje, stoletje napredka in izumike se kaže povsod in zakaj pa tudi ne pri nas? Saj se kaže in to zadnje v jako čudni luči. Kakor so v pretečenih stoletjih oholo, izzivajoče in samoblastno nastopali graščinski oskrbniki, mnogokrat brez nevednosti še marsikatero dobrohotečega graščaka, napram svojim podložnikom, ravno tako, če ne huje se godi našim prebivalcem menda brez vednosti predstojne oblasti od nekaterih sodnijskih in davkarskih slug. Evo dokazov iz zadnjega minulega časa. Še ni dolgo, ko je moral prestati neki ugleden kmet šest mesecev, drugi dva meseca ječe, in to le radi krivde drznih uradnih slug, ki namreč nastopajo, ako pridejo s kako plačilno nalogo ali sličnim k posestniku kmetu, kakor s kakim šironognim kužekom. Pred kratkim, ko neki posestnik opravičeno ni hotel podpisati na njega naslovljeno pismo, se je sodnijski sluga tako daleč izpozabil, da je kar z dotičnikom peč podr. Kako pa se obnaša neki davčni izterjalec, to že presega vse meje. Ali je menda predstojnikom znano, da on izroča kaki drugi nezanesljivi osebi opominjevalne liste, da iste raznaša, ko on v kaki gostilni popiva. In te vrste ljudje, ki podpirajo gnilo nemčurstvo, prihajajo dan na dan k jednemu ali drugemu posestniku ter se tako oholo, izzivajoče in neollikano oblastno kažejo, kakor da bi bili posestniki njihovih podložniki. Zato pač ni čuda, ako se kateri bolj vročekrvni kmet s katero besedo izpozabi, da mora potem iti tja, kamor bi spadal povzročitelj vsega tega. Doma pa mu kmetijstvo hira! Tako se rešuje kmetijsko vprašanje! Mislimo, da bodo dosegle te vrstice zaželjeni uspeh. Predstojnike, bodisi c. kr. sodnije kakor c. kr. davkarije, pa prosimo, da malo zasledujejo izzivajoče dejanje njih slug ter jih podučijo, kako se imajo obnašati, ker drugače bi bili primorani nastopiti pot, katera bi jim bila jako neljuba.

Društvena poročila.

Družba sv. Cirila in Metoda je sklenila v zadnji seji se razdružiti s tvrdko g. Jebačina, ki je dozdaj prodajal v prid družbe kavo in se ista ne bo več prodajala v prid družbe. — Sklenilo se je tudi založiti nov družbinski kolek. Nadalje naznanja da se je pri založnikih družbinah užigale gg. bratih Perdan v Ljubljani in pri založništvu družbinnega pralnega mila izvršila najstrožja revizija, ki je uverila družbino vodstvo, da so le te založniške tvrdke oddajale vse po pogodbi naši družbi pripadajoče prispevke vestno tudi naši družbi. Ob tej priliki opozarjamo vse cenjene slovenske rodoljubkinje in rodoljube, da rabijo izključno le družbine užigalice in družbino pralno milo. S tem se zagotavljajo družbi stalni dohodki, in rabijo ob enem le najboljši izdelki.

Dijaška kuhinja v Ptuj daje vsaki dan 7 do 13 dijakom gimnazije hrano. Zato potrebuje denarna sredstva! Rojaki! ne pozabite tega podpornega društva, ampak pošiljajte prispevke! Ti pa so skoro popolnoma vsahnili. Prejeli smo le od deželnega zbora štajerskega dovoljeno podporo, potem legat pokojnega g. župnika M. Slekovec 90 K 24 v, od posojilnice v Brežicah 10 K, od posojilnice v Ptuj 200 K, za kar se izreka vsem zahvala.

Mladeniški sestanek se je vršil v nedeljo 5. t. m. v Studencih pri Poljčanah. Govorila sta domači g. župnik Čede in g. J. N. Gostinčar iz Maribora.

Sv. Ana na Krembergu. Ponosni smemo biti na lepi izid ponovljene predstave „Dve materi“. Slaba je bila pot, grdo je bilo vreme, in vendar je prišlo dragih nam domačih gostov lepo število. Kdor je videl in slišal, kako točno in zanimivo se je izvajal vzpored veselice, pripoznati mora, da je bilo vse prav lepo in zelo dobro. In ta zavest je najlepše plačilo našim pevcem in igralkam za njih poštrevnost in trud. Mnogi se ogibajo veselice in nočejo priti k lepim predstavam našega bralnega društva. Zakaj, ne vemo. To pa jim lahko povemo, da naše bralno društvo ni in ne bo nobenega pohujšalo, ker njegov namen je nadaljno izobraževanje vseh, posebno mlajših, vspodbujati zaspance k narodni zavednosti in k ljubezni za vero in domovino in jezik materni. Oklepajte se, dragi Anovčani, posebno vi fantje in dekleta, bolj kakor dosedaj našega bralnega društva; naj ga ne bo med mladim našim naraščanjem nobenega, ki bi ne bil njegov ud. Z Bogom za narod slovenski.

Iz Slivnice. Nad vse pričakovanje sta uspeli igri: „Jeza nad petelinom in kes“ ter „Dr. Vseznal in njegov sluga Stipko Tiček“, ki so ji uprizorili domači diletantje dne 5. t. m. Samo škoda, da imamo tako mal prostor in premajhen oder, sicer bi se prirejale lahko tudi večje igre, kajti naši igralci so že dobro izurjeni in imajo tudi potrebni pogum in navdušenje. Vsa čast jim!

Ormoško učiteljsko društvo si je izvolilo za tekoče leto sledeči odbor: predsednik g. Anton Porekar, nadučitelj na Humu, podpredsednik g. Martin Šalamun, nadučitelj pri Miklavžu, tajnik g. Adolf Rosina, učitelj v Ormoži, blagajnik g. Josip Rajšp, nadučitelj v Ormoži, odborniki g. Ivan Košar, nadučitelj pri Veliki Nedelji in g. Anton Kosi, učitelj v Središči.

Škale pri Velenju. Dne 6. svečana se je vršil ustanovni občni zbor bralnega društva v Skalah. Kljub silno nengodnemu vremenu se je zbrala velika množica ljudi, da so bili prostori cerkvene hiše pretesni, ter jih je nekaj ostalo pod milim nebom. Pristopilo je blizu 90 ndov. V odbor so bili voljeni naslednji: č. g. kaplan Jakob Rabuza, predsednikom, g. veleposestnik Anton Jan, podpredsednikom, g. trgovec Ivan Senica, blagajnikom, g. posestnik Jožef Koren, blagajnikovemu namestniku, g. obč. tajnik Jožef Kovač, tajnikom, g. Franc Berliž, fant, njegovemu namestniku, g. Ivan Plazl, fant, knjižničarjem. Iskrena zahvala tukajšnjemu veleposestniku g. Ivanu Nareksu, ki je prepustil zastoj eno sobo v svoji hiši društvu za porabo. Tako se je spolnila želja, ki so jo že dolgo gojili tukajšnji rodoljubi. Vam pa, dragi rojaki, posebno mladeniči in dekleta kličem: Kateri še niste pristopili, storite to vsi prav kmalu. Udeležujte se koristi bralnega društva in si ogrevajte srca za najdražje svetlinje: sv. vero in milo domovino. Kakor strela iz jasnega neba pa nas je zadela žalostna vest, da nas ta dan zapustijo naš ljubljani kaplan č. g. Valentin Kropivšek, ter se podajo v oddaljeni Ptuj. Ker pa se ima društvo za svoj začetek zahvaliti edino le g. kaplanu, izvolili smo jih častnim članom bralnega društva, kar je zbrano občinstvo z gromovitimi živijo klici pozdravilo.

Cerkvene stvari.

Odlikovanje. Orglarski mojster Josip Brandl v Mariboru je za mednarodno razstavo v Neapelju izdelal preteklo jesen umetno sestavljen model pnevmatičnih orgel. Temu njegovemu delu je prisodila komisija najvišje odlikovanje „grand prix.“ Marljivemu mojstru častitamo na tem priznanju.

Nevarno bolan leži vlč. g. profesor veronauka na ptujski gimnaziji Ferdinand Majcen pri usmiljenih bratih v Gradcu ter se priporoča sobratom v memento.

Mili darovi za družbo vednega češčenja: Sv. Janž na Dravskem polju 17 K, Sv. Vid nad Valdekom 8 K, Spodnja Polskava

10 K, Sv. Ilj pod Turjakom 10 K 20 v, Sv. Ana na Krembergu 28 K, Rajhenburg 45 K, Sv. Martin na Paki 11 K 61 v, Sv. Mihael nad Mozirjem 2 K, stolna cerkev v Mariboru 74 K, Sv. Martin pri Vurberku 20 K, Selnica 21 K, Sv. Peter niže Maribora 50 K, Sv. Barbara pri Vurberku 30 K.

Sv. Križ pri Belih vodah. V romarski cerkvi Sv. Križa pri Belih vodah se začnejo zopet romarski shodi dne 12. sušca t. j. na god sv. Gregorija. Isti dan bo v imenovani cerkvi slovesno sv. opravilo ob 9. Razun tega shoda se bodo skozi celo leto obhajali sledeči veliki romarski shodi: 1.) Na cvetni petek t. j. petek pred cvetno nedeljo ali praznik Marije sedem žalosti. 2.) Na dan najdbe sv. Križa t. j. dne 3. majnika. 3.) Na binkoštni ponedeljek. 4.) Na god presv. Srca Jezusovega t. j. letos dne 30. junija. 5.) Na dan rojstva sv. Janeza Krstnika. 6.) Na peto pobinkoštno kot lepo nedeljo. 7.) Na god sv. Ane t. j. dne 26. julija. 8.) Na praznik povišanja sv. Križa t. j. dne 14. sept. 9.) Na rožnivenasko nedeljo. 10.) V petek po dnevu vseh vernih duš. 11.) Na god sv. Katarine kot sklepni shod. Razun tega bodo v imenovani cerkvi vsaki teden v četrtek večer ob večnej luči večernice in vsaki petek ob 7. uri zjutraj p. sv. maša z dvema blagoslovoma; za slučaj, da pride dosti romarjev, pa tudi cerkveni govor.

Gospodarske stvari.

Kmetijske razmere na Cvenu.

Cven je občina s kakimi 1000 prebivalci v skrajnem vzhodnem kotu proti Ogrski. Ima pa svojo šolo, posojilnico, kmetijsko zadrugo (z 38 orali posestva in mlekarno), bikorejsko zadrugo, ki redi bike marijadvorske pasme, od katerih je že prav lepega mladega zaroda; tudi kmetijska družba šteje v tej občini samej 30 ndov. Čvenska občina ima toraj pripomočkov za vspešni razvitok kmetijstva v prav obilni meri. Žal, da se je navedenih občekoristnih naprav dosedaj posluževal le manjši del gospodarjev. Seveda so to sami razumni možje, ki dobro vedo, da v današnjih težavnih razmerah mora kmetovalec napredovati, da ga silna konkurenca ne ugonobi. Večina naših mož pa še vedno vleče nazadnjaški voz. Ne lé, da ne pristopijo gori omenjenim združbam kmetovalcev, temveč še rujejo proti njim ter jih obrekujejo. Na tak način delujejo z vsemi močmi proti svojim kmetiskim koristim ter pljujejo v svojo lastno skledo.

Tudi najzagrizenejši sovražnik naše kmetijske zadruge ne more tajiti, da je ista v dobi svojega obstanka mnogo dobrega storila, posebno odkar je ustanovila mlekarno, ter s tem odprla svojim udom izdaten vir novim dohodkom, katerih prej niso dobivali; mleko se navadno doma potratilo, ker ni v bližini večjih mest, kamor bi se svežo mleko lahko prodajalo. Koliko lepih denarcev bi lahko prišlo v naš kraj, ko bi vsi posestniki pošiljali mleko v mlekarno.

To zimo se je oglasilo več kot 10 naročnikov, ki bi radi postali stalni odjemalci našega sirovega masla, a vsem smo morali odreči, ker izdelamo masla le za dva stara stalna odjemalca. A trmoglav nazadnjaki so za vse to slepi in gluhi, ali pa so menda v tako dobrem položaju, da jim ni treba denarjev (?). In vendar je toliko tarnanja o slabih kmetijskih razmerah ter klicanja po državni in deželni pomoči. A država in dežela ne moreta vsakemu posamezniku denarnice napolniti, pač pa v novejšem času precej podpirata razne združbe kmetovalcev hrabreč jih s tem k samopomoči, ki je pač prvi pogoj uspešnega napredovanja.

Storile bi pač to še v veliko večji meri, ko bi videle, da so se vsi kmetovalci združili v medsebojno samopomoč. Razen tega pa bi imele močne kmetijske zadruge tudi na postavodajstvo mogočen vpliv in pri sklepanju trgovinskih pogodb bi vlada nikakor ne mogla tako prezirati kmetiskih koristi, kakor se je to ravnokar zgodilo. Kako moč, veljavo in

